

เครื่องมือการดำเนินนโยบายการเงิน

ทีมกลยุทธ์ตลาดการเงิน

สายตลาดการเงิน

ธันวาคม 2555

ภายใต้กรอบการดำเนินนโยบายการเงินแบบการกำหนดเป้าหมายอัตราเงินเฟ้อ (Inflation Targeting) ธนาคารแห่งประเทศไทยได้กำหนดให้อัตราดอกเบี้ยธุรกรรมซื้อคืนพันธบัตรแบบทวิภาคี (Bilateral Repurchase Transactions) ระยะ 1 วัน เป็นอัตราดอกเบี้ยนโยบาย (Policy Rate) ซึ่งคณะกรรมการนโยบายการเงิน (กนง.) จะส่งสัญญาณการเปลี่ยนแปลงนโยบายการเงินผ่านอัตราดอกเบี้ยดังกล่าว ในการดูแลรักษาระดับอัตราดอกเบี้ยนโยบายให้เป็นไปตามที่ กนง. กำหนด ธปท. จะดำเนินการผ่านเครื่องมือในการดำเนินนโยบายการเงิน (Monetary Policy Instruments) ต่าง ๆ

เครื่องมือการดำเนินนโยบายการเงิน

เครื่องมือในการดำเนินนโยบายการเงินของ ธปท. แบ่งออกเป็น 3 ประเภทหลัก คือ

1. การดำรงสินทรัพย์สภาพคล่อง (Reserve Requirements)
2. การดำเนินการผ่านตลาดการเงิน (Open Market Operations หรือ OMOs)
3. หน้าต่างตั้งรับ (Standing Facilities)

การดำรงสินทรัพย์สภาพคล่อง (Reserve Requirements)

ธนาคารพาณิชย์ต้องดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องตามกฎหมายโดยเฉลี่ยรายบัญชี (ซึ่งเริ่มต้นในวันพุธ และสิ้นสุดในวันอังคารของสัปดาห์ที่สองถัดมา สอดคล้องกับรอบการประชุม กนง.¹) เป็นสัดส่วนต่อค่าเฉลี่ยของฐานเงินฝากและหนี้สินในบัญชีก่อนหน้า และสามารถโอนเงินสำรองบางส่วนข้ามบัญชีได้

ฐานเงินฝากและหนี้สินที่ต้องนำมารวมเพื่อคำนวณสินทรัพย์สภาพคล่องที่ธนาคารพาณิชย์ต้องดำรง ได้แก่ ยอดรวมเงินฝากทุกประเภท ยอดรวมเงินกู้ยืมจากการออกตั๋วแลกเงินหรือตั๋วสัญญาใช้เงิน ยอดรวมเงินกู้ยืมจากต่างประเทศที่ครบกำหนดใน 1 ปี และยอดรวมเงินกู้ยืมที่มีการจ่ายผลตอบแทนอ้างอิงกับตัวแปรหรือมีอนุพันธ์ทางการเงินแฝง ในปัจจุบัน อัตราส่วนการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องเท่ากับร้อยละ 6 ซึ่งประกอบด้วยสินทรัพย์สภาพคล่อง ดังต่อไปนี้

¹ การประชุม กนง. จะมีในวันพุธทุก ๆ 6 หรือ 8 สัปดาห์ ซึ่งทำให้วันเริ่มต้นบัญชีในการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องจะตรงกับวันประชุม กนง. เสมอ การจัดวันประชุม กนง. และวันเริ่มต้นบัญชีให้สอดคล้องกันเช่นนี้ จะช่วยลดความผันผวนของปริมาณการดำรงเงินฝากที่ ธปท. ในระหว่างบัญชี เนื่องจาก opportunity cost ของการดำรงเงินฝาก (ประมาณเท่ากับอัตราดอกเบี้ยนโยบาย) ในแต่ละวันของบัญชีนั้นจะเท่ากัน เพราะไม่มีวันประชุม กนง. ระหว่างบัญชี ที่จะทำให้อัตราดอกเบี้ยนโยบายมีโอกาสเปลี่ยนแปลงได้

1. เงินฝากกระแสรายวันที่ ธพท. ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ 1 (ในส่วนนี้ สามารถนับรวมเงินสดที่ศูนย์เงินสดกลางธนาคารพาณิชย์ได้ไม่เกินร้อยละ 0.2)
2. เงินสดในมือธนาคารพาณิชย์ไม่เกินร้อยละ 2.5 (เงินสดที่ศูนย์เงินสดกลางธนาคารพาณิชย์ ส่วนที่เกินกว่าร้อยละ 0.2 ตามข้อ 1 สามารถนับเป็นเงินสดในมือธนาคารพาณิชย์ได้)
3. หลักทรัพย์ที่ปราศจากภาวะผูกพัน และเงินฝากประจำที่ ธพท. ในส่วนที่เหลือ

รูป 1: สรุปประเภทและเกณฑ์การดำรงสินทรัพย์สภาพคล่อง

การดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องจะคำนวณ

จากค่าเฉลี่ยรายปีของยอดสินทรัพย์ทุกสิ้นวัน

ในปีนั้น การใช้ค่าเฉลี่ยนี้จะช่วยให้ธนาคารพาณิชย์บริหารสภาพคล่องได้ง่ายขึ้น อีกทั้งยังช่วยลดความผันผวนของอัตราดอกเบี้ยระยะสั้นในตลาดเงินได้ ตัวอย่างเช่น ในกรณีที่ธนาคารพาณิชย์มีสินทรัพย์สภาพคล่องต่ำกว่า requirement ในวันใดวันหนึ่งในปีนั้น ธนาคารพาณิชย์นั้นก็อาจเลือกที่จะดำรงสินทรัพย์สภาพคล่อง สิ้นวันอื่นๆ ภายในปีนั้นเพิ่มขึ้นได้โดยไม่จำเป็นต้องไปกู้ยืมระยะสั้นผ่านตลาด Interbank ซึ่งอาจกดดันให้อัตราดอกเบี้ยในตลาด Interbank ปรับเพิ่มขึ้นได้ เป็นต้น

นอกจากนี้ ธพท. อนุญาตให้มีการโอนสินทรัพย์สภาพคล่องข้ามปี (Carry-Over Provision) โดยจะกระทำได้ในส่วนที่เป็นเงินฝากกระแสรายวันที่ ธพท. (เงินสำรอง) เท่านั้น และสามารถโอนข้ามปีได้ไม่เกินร้อยละ 5 ของเงินสำรองที่ต้องดำรง การโอนเงินสำรองข้ามปีทำได้ทั้ง 2 ด้าน กล่าวคือ ธนาคารพาณิชย์สามารถดำรงเงินฝากสำรองที่ ธพท. ได้ต่ำกว่าที่กำหนดในปีนั้น และชดเชยปริมาณเงินสำรองที่ขาดในปีถัดไป ในขณะเดียวกัน ธนาคารพาณิชย์ก็สามารถโอนเงินสำรองส่วนที่ดำรงเกินในปีนั้น ไปนับเป็นส่วนหนึ่งของเงินสำรองที่ต้องดำรงในปีถัดไปได้ การโอนเงินสำรองข้ามปีเป็นอีกกลไกที่ช่วยลดความผันผวนของอัตราดอกเบี้ยในตลาดเงินในช่วงวันสิ้นปีด้วยเช่นกัน

การดำเนินการผ่านตลาดการเงิน (Open Market Operations หรือ OMOs)

ในการดำเนินการผ่านตลาดการเงิน (OMO) ธปท. จะปรับสภาพคล่องโดยการเข้าทำธุรกรรมในตลาดการเงิน ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อระดับเงินฝากของสถาบันการเงินที่ ธปท. และมีผลต่อเนื่องถึงอัตราดอกเบี้ยระยะสั้นในตลาดเงิน

OMO เป็นเครื่องมือหลักในการรักษาระดับอัตราดอกเบี้ยนโยบาย และดูแลให้สภาพคล่องในระบบมีเพียงพอต่อความต้องการของระบบธนาคารพาณิชย์ในการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องในส่วนที่เป็นเงินฝากกระแสรายวันที่ ธปท. (Current Account) ตามอัตราที่กำหนด และการชำระบัญชี (Demand for Settlement Balance) โดยปัจจุบัน ธปท. ดำเนินการในตลาดการเงินผ่านเครื่องมือหลัก 4 ประเภท ได้แก่

- 1) การทำธุรกรรมซื้อคืน/ขายคืนพันธบัตรแบบทวิภาคี (Bilateral Repurchase Operations)
- 2) การออกพันธบัตรธนาคารแห่งประเทศไทย
- 3) สวอปเงินตราต่างประเทศ (FX Swap)
- 4) การทำธุรกรรมซื้อขาย/ขายขาดหลักทรัพย์

การทำธุรกรรมซื้อคืน/ขายคืนพันธบัตรแบบทวิภาคี (Bilateral Repurchase Operations)

ธุรกรรมซื้อคืน/ขายคืนพันธบัตรแบบทวิภาคีมีวัตถุประสงค์เพื่อปรับสภาพคล่องแบบชั่วคราว โดยลักษณะซื้อคืน/ขายคืนพันธบัตรแบบทวิภาคีจะเป็นการซื้อหรือขายพันธบัตรโดยมีสัญญาว่าจะขายคืนหรือซื้อคืน ณ ราคาที่ตกลงไว้ ภายในระยะเวลาที่กำหนด ธุรกรรมนี้เปรียบเสมือนการให้กู้เงิน (ปล่อยสภาพคล่อง) หรือกู้เงิน (ดูดสภาพคล่อง) โดยมีพันธบัตรหรือตราสารหนี้เป็นหลักหลักทรัพย์ค้ำประกัน ราคาซื้อคืน/ขายคืนจะเท่ากับมูลค่าของเงินกู้บวกด้วยดอกเบี้ย

ธปท. จะทำธุรกรรมนี้ผ่านสถาบันการเงินที่ ธปท. แต่งตั้งให้เป็นคู่ค้า (Primary dealers) สำหรับธุรกรรม Bilateral Repurchase (BRP PDs) ในวันทำการปกติที่ไม่มีการประชุมคณะกรรมการนโยบายการเงิน (กนง.) ธปท. จะทำธุรกรรมนี้ในช่วงเช้า (9.30 – 9.45 น.) อย่างไรก็ตาม ในวันที่มีการประชุม กนง. ธปท. จะเลื่อนการทำธุรกรรมซื้อคืน/ขายคืนแบบทวิภาคีออกไปเป็นช่วงบ่ายประมาณ 14.30 น. หลังประกาศผลการประชุมแล้ว เพื่อให้อัตราดอกเบี้ยนโยบาย ที่ กนง. อาจประกาศเปลี่ยนแปลงได้ มีผลในวันเดียวกัน ก่อนเวลา 9.30 น. ธปท. จะแจ้งให้ BRP PDs ทราบถึงรายละเอียดของธุรกรรมที่ ธปท. ประสงค์จะทำในวันนั้น ว่าต้องการปล่อยหรือดูดสภาพคล่องที่ระยะเวลาเท่าใด โดย BRP PDs มีเวลา 15 นาที ในการเสนออัตราดอกเบี้ยและจำนวนที่ต้องการซื้อหรือขายพันธบัตร และภายใน 10.00 น. ธปท. จะแจ้งผลการประมูลกลับไปยัง BRP PDs โดยการชำระราคาและโอนพันธบัตรจะต้องเสร็จสิ้นภายใน 14.00 น. ของวันเดียวกัน นอกจากนี้ หากจำเป็น ธปท. อาจพิจารณาทำธุรกรรม BRP รอบพิเศษได้ในเวลา 16.00 น. เพื่อปรับสภาพคล่องของระบบให้เหมาะสม (Fine-tuning operation)

ธปท. ทำธุรกรรมซื้อคืนพันธบัตรแบบทวิภาคีได้ทั้ง 2 ลักษณะ คือ Fixed-Rate Tender และ Variable-Rate Tender โดยหาก ธปท. ประสงค์จะทำธุรกรรมระยะ 1 วัน ธปท. จะกู้หรือให้กู้ที่อัตราดอกเบี้ยนโยบายเท่านั้น (Fixed-Rate Tender) เพื่อเป็นการเสริมการส่งสัญญาณอัตราดอกเบี้ยนโยบายให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ในกรณีนี้ BRP PDs จะเสนอซื้อขายโดยระบุเพียงปริมาณเท่านั้น แต่หาก ธปท. ต้องการดูดหรือปล่อยสภาพคล่องในระยะอื่นๆ คือ 7, 14 วัน และ 1 เดือน โดย BRP PDs จะเสนอซื้อขายเข้ามา โดยระบุทั้งปริมาณ และอัตราดอกเบี้ย (Variable-Rate Tender)

ธปท. ได้ออกแบบธุรกรรมซื้อคืน/ขายคืนพันธบัตรแบบทวิภาคีให้เป็นไปตามหลักปฏิบัติสากล เช่น การคิดส่วนลด (Haircuts) และการเรียก Margin เพิ่ม (Margin Calls) และการปรับมูลค่าพันธบัตรตามราคาตลาด (Marking to Market) เป็นต้น ซึ่งส่งผลให้ธุรกรรมซื้อคืน/ขายคืนพันธบัตรแบบทวิภาคีเป็นธุรกรรมที่ช่วยส่งเสริมการพัฒนาตลาดได้ดี โดย ธปท. ได้เริ่มทำธุรกรรมทุกวันตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2549 เป็นต้นมา

การออกพันธบัตรธนาคารแห่งประเทศไทย

ธปท. ได้เริ่มออกพันธบัตรธนาคารแห่งประเทศไทยอีกครั้งหนึ่ง เมื่อต้นปี 2546 เพื่อใช้เป็นอีกเครื่องมือหนึ่งในการดำเนินนโยบายการเงิน ซึ่งจะเป็นการเพิ่มความคล่องตัว และประสิทธิภาพในการบริหารสภาพคล่องในตลาดเงิน ธปท. จะกำหนดวงเงินการออกพันธบัตรธนาคารแห่งประเทศไทยแต่ละประเภท โดยพิจารณาให้เหมาะสมกับภาวะตลาดในแต่ละช่วง และคำนึงถึงแผนการออกตราสารหนี้ภาครัฐประกอบด้วย โดย ธปท. จะประกาศตารางการประมูลพันธบัตรธนาคารแห่งประเทศไทยให้ตลาดทราบล่วงหน้าทุกเดือนผ่านทาง Website ของ ธปท.

พันธบัตรธนาคารแห่งประเทศไทยทุกประเภท จะจำหน่ายโดยวิธีการประมูลแบบแข่งขันราคา (Competitive bidding: CB) และแบบไม่แข่งขันราคา (Non-Competitive Bidding: NCB) โดยความถี่ในการประมูลจะแตกต่างกันตามประเภท และอายุของพันธบัตร สรุปได้ดังตาราง

ประเภทพันธบัตร	อายุ	วันประมูล	ความถี่ในการประมูล
อัตราส่วนลด	ไม่เกิน 15 วัน	วันศุกร์	ทุกสัปดาห์
	1 เดือน	วันอังคาร	ทุกสัปดาห์
	3 เดือน	วันอังคาร	ทุกสัปดาห์
	6 เดือน	วันอังคาร	ทุกสัปดาห์
	1 ปี	วันอังคาร	ทุกเดือน
อัตราดอกเบี้ยคงที่	2 ปี	วันพฤหัสบดี	ทุกเดือนคู่
	3 ปี	วันพฤหัสบดี	ทุกเดือนคี่
อัตราดอกเบี้ยลอยตัว	3 ปี	วันศุกร์	ทุกเดือนคู่

ผู้มีสิทธิเข้าประมูลพันธบัตรธนาคารแห่งประเทศไทยนั้น จะเป็นกลุ่มเดียวกับผู้มีสิทธิประมูลตัวเงินคลัง และพันธบัตรรัฐบาล ซึ่งได้แก่ ธนาคารพาณิชย์ ธนาคารพาณิชย์เฉพาะกิจ บริษัทเงินทุน บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ บริษัทหลักทรัพย์ กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ กองทุนรวม สำนักงานประกันสังคม บริษัทประกันภัย บริษัทประกันชีวิต และสถาบันอื่นๆ ที่มีบัญชีเงินฝากที่ธนาคารแห่งประเทศไทย ขณะที่ผู้มีสิทธิประมูลแบบไม่แข่งขันราคา ได้แก่ มูลนิธิ สหกรณ์ นิติบุคคลเพื่อการสาธารณกุศล การศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์ วรรณคดี การศึกษา สาธารณประโยชน์อื่น ๆ โดยมีได้มุ่งหวังประโยชน์มาแบ่งปันกัน สามารถฝากการประมูลแบบไม่แข่งขันราคาผ่านทางคู่ค้าหลักสำหรับธุรกรรมประเภทซื้อขาดขายขาดของกระทรวงการคลัง (MOF Outright PD)

สวอปเงินตราต่างประเทศ (Foreign exchange swap)

สวอปเงินตราต่างประเทศ (FX Swap) เป็นอีกเครื่องมือหนึ่งที่ ธปท. ใช้ในการดำเนินนโยบายการเงิน ธปท. ใช้ธุรกรรม FX Swap เพื่อเสริมประสิทธิภาพในการบริหารสภาพคล่อง โดยเฉพาะในช่วงที่ปริมาณหลักประกันสำหรับการทำธุรกรรมซื้อคืนแบบทวิภาคียังมีจำนวนจำกัด โดยธุรกรรม FX Swap มีลักษณะคล้ายกับธุรกรรมซื้อคืนพันธบัตร แต่แตกต่างกันตรงที่เงินบาทถูกแลกเปลี่ยนกับเงินตราต่างประเทศ (ดอลลาร์สหรัฐ.) มีใช้ตราสารหนี้ในประเทศ

ธปท. ทำธุรกรรม Sell/Buy Swap เพื่อดูซับสภาพคล่องออกจากระบบกับธนาคารพาณิชย์ทั้งในประเทศ (onshore) และต่างประเทศ (offshore) โดยทั่วไปแล้ว ธปท. จะทำธุรกรรม Sell/Buy Swap เพื่อช่วยลดปริมาณการดูซับสภาพคล่องผ่านธุรกรรมซื้อคืนพันธบัตรแบบทวิภาคี โดย ธปท. อาจติดต่อกับธนาคารพาณิชย์โดยตรงหรือติดต่อผ่านนายหน้า (brokers) และสามารถทำธุรกรรมได้ตลอดวัน นอกจากนี้ธนาคารพาณิชย์ในประเทศที่ต้องการสภาพคล่องเงินบาทสามารถยื่นข้อเสนอทำธุรกรรม Buy/Sell Swap ต่อ ธปท. ผ่านหน้าต่าง e-Swap ระหว่าง 11.30 - 13.30 น. โดยต้องระบุจำนวนเงินที่ต้องการทำ อายุสัญญา และ swap points ซึ่ง ธปท. จะแจ้งผลให้ธนาคารพาณิชย์นั้นทราบภายหลังที่ได้ประเมินภาวะสภาพคล่องโดยรวมในตลาดเงิน ภายใน 14.30 น. การชำระเงินของธุรกรรม FX Swap จะเกิดขึ้นภายใน 1 – 2 วันทำการถัดมา ยกเว้นในกรณีพิเศษ ธปท. อาจอนุญาตให้มีการชำระเงินภายในวันเดียวกัน โดยอายุสัญญาธุรกรรม FX Swap มีตั้งแต่ 1 วันถึง 1 ปี

การทำธุรกรรมซื้อขาด/ขายขาดหลักทรัพย์

ธปท. สามารถปรับสภาพคล่องในระบบเป็นการถาวร ผ่านการทำธุรกรรมซื้อขาดขายขาดหลักทรัพย์ในตลาดรองตราสารหนี้ กับสถาบันการเงินที่ ธปท. แต่งตั้งขึ้นเป็นคู่ค้าสำหรับธุรกรรม e-Outright โดยปกติแล้ว ธปท. จะปล่อยสภาพคล่องผ่านการซื้อขาดหลักทรัพย์เพื่อรองรับความต้องการเงินสดหมุนเวียนในระบบที่เพิ่มขึ้นตามการเติบโตของเศรษฐกิจ

ในการทำธุรกรรมซื้อขาดขายขาดนี้ ธปท. จะแจ้งคู่ค้าทราบผ่านระบบ Reuters Dealing ก่อนเวลา 10.00 น. ว่า ธปท. มีความประสงค์จะซื้อหรือขายหลักทรัพย์รุ่นใดในวันนั้น โดยคู่ค้ามีเวลา 1 ชั่วโมง ในการ

ยื่นข้อเสนอซื้อขายโดยต้องระบุปริมาณและอัตราผลตอบแทน (yields) ธปท. ใช้ระบบ Multiple-price auction ในการจัดสรร และจะแจ้งผลภายในเวลา 12.00 น. การโอนกรรมสิทธิ์และการชำระราคาจะเกิดขึ้นใน 2 วันทำการถัดมา

แม้ว่าหลักทรัพย์ที่ ธปท. สามารถซื้อขายขาดได้จะรวมถึงตราสารหนี้ภาครัฐ และตราสารหนี้ที่รัฐบาลค้ำประกันทุกประเภท ธปท. ได้ดำเนินการซื้อขายพันธบัตรรัฐบาล และพันธบัตร ธปท. เป็นส่วนใหญ่ เนื่องจากเป็นตลาดรองพันธบัตรที่มีสภาพคล่องสูง

หน้าต่างตั้งรับ (Standing Facilities)

ธปท. ได้เปิดหน้าต่างตั้งรับ ซึ่งเป็นช่องทางที่สถาบันการเงินสามารถกู้ยืมจาก ธปท. หรือฝากเงินไว้กับ ธปท. ระยะข้ามคืนได้ เพื่อปรับสภาพคล่องของสถาบันการเงินในช่วงสิ้นวัน โดยสถาบันการเงินที่ขาดสภาพคล่องสามารถเข้ามากู้ยืมเงินกับ ธปท. โดยมีพันธบัตรเป็นหลักประกัน หรือในกรณีที่สถาบันการเงินมีสภาพคล่องส่วนเกินก็สามารถเข้ามาฝากเงินกับ ธปท. ได้

อัตราดอกเบี้ยของหน้าต่างตั้งรับจะเท่ากับอัตราดอกเบี้ยนโยบายบวกหรือลบด้วยส่วนต่าง (Margin) ขึ้นอยู่กับว่าเป็นธุรกรรมด้านกู้ยืมจาก ธปท. หรือฝากเงินไว้กับ ธปท. ปัจจุบัน ส่วนต่างดังกล่าวเท่ากับ +/- ร้อยละ 0.50 การกำหนดส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยให้อยู่กับอัตราดอกเบี้ยนโยบายทั้งด้านบวกและลบนั้น ก็เพื่อสร้างกลไกที่จะจำกัดความผันผวนของอัตราดอกเบี้ยในตลาดให้อยู่ในระดับที่รับได้ ขณะเดียวกันก็ยังคงกรอบความผันผวนของอัตราดอกเบี้ยให้กว้างพอที่จะสร้างแรงจูงใจให้สถาบันการเงินปรับสภาพคล่องระหว่างกันในตลาดตามปกติ

สำหรับการให้กู้ยืมสภาพคล่อง ณ สิ้นวันกับสถาบันการเงินที่มาขอผ่านหน้าต่างตั้งรับด้านกู้ยืมจาก ธปท. นั้น แม้ ธปท. จะไม่มีการจำกัดวงเงินกู้รายสถาบันไว้ แต่มูลค่าหลักประกันของสถาบันการเงินจะเป็นตัวจำกัดวงเงินกู้โดยปริยาย ซึ่งการให้กู้ยืมสภาพคล่อง ณ สิ้นวัน ในลักษณะนี้นับเป็นส่วนหนึ่งของระบบบาทเน็ต ซึ่งเป็นระบบการชำระเงินแบบ RTGS (Real Time Gross Settlement) ที่มีการให้กู้ยืมได้แบบไม่เสียดอกเบี้ยผ่าน Intraday Liquidity Facility (ILF) เพื่อหล่อลื่นระบบการชำระเงินระหว่างวัน อย่างไรก็ตาม หากสถาบันการเงินไม่สามารถชำระคืน ILF ได้ภายในสิ้นวัน การกู้ยืมผ่าน ILF จะเป็นไปโดยอัตโนมัติ (ILF Spillover) โดยธุรกรรมจะมีลักษณะเดียวกับการกู้ยืมผ่านหน้าต่างตั้งรับด้านกู้ยืมจาก ธปท. ที่อัตราดอกเบี้ยนโยบาย + 0.50% เพียงแต่ทำผ่านระบบการชำระเงินเพื่อความคล่องตัวในทางปฏิบัติ

สำหรับพันธบัตรที่สถาบันการเงินสามารถนำมาใช้เป็นหลักประกันเพื่อกู้ยืมผ่านหน้าต่างตั้งรับจะเป็นประเภทเดียวกันกับพันธบัตรที่ใช้ในธุรกรรมซื้อคืนแบบทวิภาคี นอกจากนี้ นับตั้งแต่ปี 2554 ธปท. ได้เพิ่มประเภทหลักประกันสำหรับธุรกรรมการกู้ยืมผ่านหน้าต่างตั้งรับให้ครอบคลุมพันธบัตรรัฐบาลต่างประเทศได้ โดยปัจจุบันสถาบันการเงินสามารถกู้ยืมผ่านหน้าต่างตั้งรับโดยใช้พันธบัตรรัฐบาลญี่ปุ่นได้

ธุรกรรมผ่านหน้าต่างตั้งรับทั้งด้านกู้ยืมจาก ธพท. และฝากเงินไว้กับ ธพท. จะเป็นธุรกรรมระยะข้ามคืนที่มีการชำระเงินภายในวันเดียวกัน (Same-day Settlement) โดยเปิดบริการให้กับสถาบันการเงินดังต่อไปนี้ ธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุน บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ สถาบันการเงินเฉพาะกิจ และนิติบุคคลอื่นที่ ธพท. กำหนด โดยหน้าต่างสำหรับธุรกรรมฝากเงินให้ ธพท. จะเปิดระหว่าง 16.30 – 17.00 น. ของทุกวันทำการ ขณะที่หน้าต่างสำหรับธุรกรรมกู้ยืมจาก ธพท. จะเปิดระหว่าง 17.00 – 17.30 น. ของทุกวันทำการ ยกเว้นในกรณีที่มีเหตุขัดข้อง ธพท. อาจพิจารณาขยายเวลาได้ตามระบบการชำระเงิน

ทั้งนี้ แม้ว่าการปรับสภาพคล่องณ สิ้นวันผ่านหน้าต่างตั้งรับจะมีปริมาณค่อนข้างน้อย แต่การมีหน้าต่างตั้งรับก็เป็นกลไกสำคัญที่ช่วยรักษาเสถียรภาพในตลาดเงิน โดยทำหน้าที่เป็น Safety valve ของระบบ โดยอัตราดอกเบี้ยของหน้าต่างนี้จะ เป็นขอบเขตจำกัดคามผันผวนด้านบน (Cap) และด้านล่าง (Floor) ของอัตราดอกเบี้ยระยะข้ามคืนในตลาด (Interest Rate Corridor)

รูป 2: อัตราดอกเบี้ย และ Corridor

